

საქართველოს სსრ-ის სპორტის განვითარებისათვის

სპორტკაპიტალიზმის მზადება

ეპიკურის ბაჟი

სსრ კავშირის დროშა. სპორტსმენი ქალი და ვაჟი საფინიშო წინაარს...

ეპიკურის ბაჟი. ამავე წინააღმდეგობაში ვაჟი...

... გავიდა წლები. ჩატარდა სსრ კავშირის...

ახლა სსრ კავშირის ხალხთა V სპორტკაპიტალიზმის დავებზე...

არ გვეუბნება სპორტსმენი, რომელიც არ გახატებდა...

საუკეთესო პირობების მიუხედავად

თბილისის მძლეოსნთა პირად-გუნდურ ჩემპიონატში სპორტსა-ზოგადობებისა და უწყებების გუნდებს უნდა...

სამი კაცი გამოვიდა სპორტზე, შედეგებზე კი საერთოდ ლაპარაკი არ ღირს.

ლა პირობა ჰქონდათ შექმნილი. შეჯიბრება გაახალისა მხოლოდ...

გი კი ამ სპორტსმენის საუკეთესო მაჩვენებელს...

გულრიფველი, 3000 მეტრზე წინა-ღობებით რბენაში — ა. მიქოიანი...

1 ომბოგარი მასწავლებლის დღი

„... უბრალო მასწავლებელი ვარ“

ამ დღეებში ვაჟებში გამოქვეყნდა საქართველოს სსრ უმაღლესი ხაზ-ჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულება...

რა, რომ მიწაში ორი ბოძი ჩასო, დერძი გაეკეთებინა და ტანვარჯიში...

ნა სპორტი. ე. გიუნაშვილი მან მიიყვანა მძლეოსნურ სექციამში...

დომიტრი შინაგ ეწვეა სპორტის პროპაგანდის მისი უფროსი ვაჟი...

სსრ კავშირის პირველთა 1970 წლის 22-ე მარტი

ნიკო ლორთქიფანიძის დაბადების 90 წლისთავის გამო

ნაწყვეტი „ქამთა სიკვილი“

40-ანი წლების თბილისის მკვიდრთ არ შეიძლება არ ახსოვდეთ რუბინის გამზარზე მოხვიარე გამხდარი კაცი, რომელიც თავისი განუყრელი პენსიით და ხელჯობით დინჯად მიაბიჭებდა ქაღირდით დაბურულ ხეივანში. დავიკრებულნი თვალი იმასაც შეამჩნევდა, თუ რა მოწიწებით ესალმებოდნენ მას ნაცნობები. ეს კაცი ნიკო ლორთქიფანიძე გახლდათ.

ძნელია საქართველოში მოძებნოს დიეტრატურით დაინტერესებული პიროვნება, რომელზეც ნიკო ლორთქიფანიძის ნაწერებს წარუშლელი შთაბეჭდილება არ მოეხდინოს. დრმა აზრებისა და გრძნობების ხაოცრად ლაქონიურად ვადმოცემის ბრწყინვალე უნარი, ქართული ენის დაუსრულებელი მარაგის განსაცვიფრებელი ფლობა, უაღრესად დახვეწილი გემოვნება — აი, მისი მწერლური ხელწერის არასრული დახასიათება.

ქართველი კაცის ცხოვრების რა სფეროს არ შეხებია ნიკო ლორთქიფანიძის მაღლიანი კალამი!

საუბრადღებოა, რომ მის ნაწერებში სპორტსაც გარკვეული ადგილი უჭირავს. განსაკუთრებით ხშირად გვხვდება ჭიდაობა და კადრაი. თვითონ მწერალი კარგად თამაშობდა ჭიდაობს და შეგობრებების ხშირი სტუმარიც ყოფილა.

უბეჭდავთ ნიკო ლორთქიფანიძის მინიატურას „ჭიდაკაი“ და ნაწყვეტს „უამთა სიკვილი“.

სათუთად ინახება...

დიდებული მწერლის ნიკო ლორთქიფანიძის ოჯახში ამჟამად სათუთად ინახება უნიკალური ჭიდაობის კომპლექტი. ეს ჭიდაობის დასრულებული 50-ანი წლებში მწერლის მამას — დახვეწილ ხაქარეთელს მემორიზებულ მოსამართლეს მერაბ ლორთქიფანიძეს მიართვა მისი სოფლის ზემოთის მკვიდრმა გლეხმა, ვინმე ხაქარეთელმა, რომელმაც იცოდა ამ ძველი-ძველი თამაშის თვალის გატაცების ამბავი.

კუთხისში მერაბ ლორთქიფანიძის სტუმართმოყვარე და პურადი ოჯახი მოწინავე ქართველების თავმჯდომარე ადგილი ყოფილა. მას ერთხელ სტუმრად თვით ილია ჭავჭავაძეც სწევია. მოხიბლულმა პოეტმა მასპინძელს ლექსი უძღვნა.

სწორედ ამ ჭიდაობით ეპატირებოდა მერაბი თავის ღვიძელ მეგობრებს — სვანეთის უკანასკნელ შთაურს მურზაყან დადემურლიანს, აკაკი წერეთელსა და მამამისს როსტომს, ნიკო დადიანს (მწერალ შალვა დადიანის მამას), კოტე მაყაშვილს და სხვებს.

ნიკო ლორთქიფანიძემ ჭიდაობის კომპლექტი ამ კომპლექტით აუღო და დიდად შეიყვარა ეს თამაში. რა თქმა უნდა, მას ვამყებოდა ამ ისტორიული ჭიდაობით პატივს მემგობრებთან — რეგულაციონერ ა. წულუკიძესთან, პოლო იაშვილთან, ტიციან ტაბიჭიშვილთან, აკადემიკოს ხ. ჩოლოყაშვილთან და სხვებთან.

ლორთქიფანიძისეული ჭიდაობი (სურათზე მხოლოდ რამდენიმე ფიგურა) წმინდა ქართულია ჩვენი ერის საჭიდაობო ფიგურებისთვის დამახასიათებელია სფერული ფორმა და კონცენტრული წრეხაზები. სწორედ ამ ყიდის ფიგურებს (სამს) მიაგნო აკად. ივ. ჯავახიშვილმა დამანისის 1937 წლის ვახტანგის დროს. იგივე სტილია დაცული XVIII საუკუნის ჭიდაობის კომპლექტში, რომელიც სამხატვრო აკადემიის პროფესორ დ. ციციშვილის ოჯახში ინახება. უფრობთ, რომ ქართული ფიგურების ფორმა ქართულ ორბაზენტებთან, არქიტექტურასთან და ალბათ ასტროლოგიასთანაც კავშირში უნდა იყოს. ეს საკითხი თავის მკვლევარს მოელოს.

როგორც ჩანს, ჩვენს გლეხს უნახავს მამაპაპული ქართული ჭიდაობის ფიგურები. ის კომპლექტიც მათი მიმსგავსებით გამოუჩინავს.

ჭიდაობა

წლებლის ჭიდაობის მიმდევრები. შენ დაკვირვებით თამაშობდი. მე უფრო შენს ხელებს დავცქეროდი. პაიკებს ლაზიერებში ვერ ვარჩევდი. დედოფალი კი მხედობდა თვალში. როცა ქიშხ ეტყობოდა მეფეს, არ ვფარავდი, ვიგვიანებდი. მიწვრთვით — ჩქარაო!

დედოფალი ჩემმა მხედარმა აიყვანა. მაინც ვერ გაგიმარჯვე. შენ მეფე დაიქირე.

ამინ. წინააღმდეგი არ ვარ. მე დედოფალი მყავდეს, შენ მეფე წაიყვანე.

ჭიდაობის დედოფალი შენი ემზღე იყო.

იქნებ, ჭიდაობის მეფეს ჩემს ემზღემათ სთვლიდი?

(1911).

— ძან ჩაყვირებული ბიჭი კია...
— გამოეხარება მეორე.
— რა ჩიქოლია მან? — იყითხა იულონმა.
— არაფერი, ბატონო...
— რაა არაფერი?
— ერთი პატარა ბიჭია და თქვენს თავს ფიცულობს, ვინც უნდა მეტიფოს, წავაქვივო.
— რომელია?
— გოგილა, ბატონო.
— ვინ გოგილა?
— ჯიშულიშვილი, თქვენ ვერ იცნობთ, ბატონო, ყმაწვილია.
— თუ ტყუილა არ მიფიცებს, ერთი კვირა სანჯალს ვარჩებ...
— ხანჯლის გაგონებაზე გოგილა ჯიშულიშვილი კიდევ უფრო გაწითლდა.
— წამოდგე, ბატონს ერეხე, — შენიშნა ვიდაცამ. გოგილა ადგა.
ყველამ დაკვირვებით დაუწყო ცქერა: დაბალი კისერი; მოკლე ცხვირი; ფერფანი სახე; ქერა თმა; ბეჭი და წველი თითქმის ერთის სისხისი და არაჩვეულებრივად მსხვილი ხელ-მკლავი და წიფი-ფი... განირჩეოდა მთელი სალსისაგან — ამ შავფერებან, წერწყეტა ადამიანებისაგან...
— ამა ვინ გამოდისარ? — დაეკითხა იულონი სალსს...
— მას არაგინ იღებდა.
ზოგიერთი თავს იმართლებდა:
— უწვეულვამო მიტს როგორ შევბაო?
ზოგი კი გულში ფიქრობდა:
— რომ წამაქციოს, ვინ იცის მართლა დათვა მტავს, ხომ მომეჭრა თავით.
— ფირანა, შენც უარს ამბობ? შენ რა ხანჯალი ამ პატარას...
— თქვნი ნება იყოს, ბატონო! როცა ყმაწვილები დავლასაკდენ, ისევ ბეჭენა უნდა იფაღვანოს...
სუფრიდან გადმოხტა ჭიდაობარუელი, მაღალი, მხარბეიანი კაცი. ხალხი შემობრუნდა.
ზოგი ფეხზე დადგა:
— ვაწო, კაცო, თავი! — შეც დამანასვე!
მერტიფეები, ფარმები თავ-თავის ადგილს შეჩერდნენ.
წლანებით მიდიოდა გოგილა, თითქმის მიწაში ჩაქვილი და ფეხების ამოღება უჭირს.
ფირანამ სწრაფად გახსადა ჩოხა და მიაგდო, ასაღობი გადგაპიწა.
— შენც გაიანდე, ბიჭო!
— გაიანდე, შე სულულო, თვარა უფრო ადვილათ ჩაგვიღებს ხელს.
— რა გაეინდო, რომ მეტი არაფერი მაცვია? — რაღაც ძალღურათ შეპყფა გოგილამ მირჩეულს.
ფაღავებმა ბატონების სუფრას თავი დაუჭრეს.
ერთმანეთისკენ მიიწიენ.
ფირანა შეჩერდა და წომევა დაიწყო. უფრო მოხერხებულად რომ ჩაეკიდა ხელი; გოგილას არაფერი გამოუგანარებია ისე პირდაპირ მივიდა და წულში შეუფარდა... დასწრა და უნდადა მუხლებზე ჩაეყვია მიმბრძობიერ, მაგრამ ფირანა გადისხარა, სწრაფად გადასრილა მხრებზე, ხელი ჩააყოლა ბეჭებს, ბარბაქს და ჩაეჭიდა გოგილას ფეხებს, გოგილას წონასწორობა დაეკარა და ფირანას ფეხებში ხელჩაკიდებული პირველ დავცა. ფირანა შეგით მოხვდა, მაგრამ ეტყობოდა ასალგაზრდა ბიჭს უღაპრულა ძალა ჰქონდა. ისე ადვილათ გადატრიალდა და ფირანას ისევ შეგით მოქვიდა.
ასე იყვნენ თავუკლმა შემბრუნებული. ფირანამ ვეღარ ასწია წული, თუმცა მხოლოდ ფეხის ქვედა ნაწილი აკავებდა. მაკირათ ვერც გოგილა შებრუნდა, რომ ზურგის მიკირად მკერდით დასწოლოდა მოწინააღმდეგეს. ვერაგინ ვაშველა.

— ვინაა წაქვილი? — იყითხა იულონმა.
— მე ვარ, ბატონო, მე, თლინდ უბრაწეთ ამ დათვის ბელს ამისგან.
იულონმა ბიჭს ლვედში სტაცა ხელი და თრეფე მოჭიდაფე შეგით ასწია. გოგილამ გოგილა წაქვილი და გაკვირვებით მიამყრო დასისხლიანებულნი შეაღებო იულონს.
— მართბის მართბი არ დაიღვევო, — წაიბუტბუტა ამ მდგომემა გულსმა.
— კაცო, რაა წიწილებივით აწია ორი კაცი, — დაუმატა მეორემ.
— მეც მაქამა მყაანავით და, ვინ იცის, იქნებ მე სამივე ვეყვანო, — მწუხარად ღიმილით თქვა ბეჭე მდგომემა ძლიერ მაღალმა, კონცეში გაბოხვეულმა ასალგაზრდამ, რომლის მოწყენილი, უსიციფხლო სახე და მარტი მსხვილი ნაკვთები მოწმობდნენ შემბოლით შესუბტყულს ბუნებრივ ბუმბერაზობას.
— ხერხი არ იცი, შევლო, თვარა შენი მომრეფი სპარსეთის ფაენს არ ეყოლობა, — გულნატყუნათ უთხრა ფირანამ გოგილას.
— ყოჩად, ყოჩად!
— რა ძალა ჰქონია... პირუკლმა წააქვიდა.
— ჯერ კიდევ არ არის დაგაქვიცებული.
შავი ხანჯალი მიართვეს გოგილას.
ბეჭე დაიკიდა. მას მერმე არც უქამო და არც უსვახს... მთვრალი იყო სიხარულით... საკუთარი ხანჯალი... აწი კი წავა დათვზე... ხელს უსვამდა... ცოტაზე ამიღებდა, ვაუშინავდა პირს, ისევ ჩაავებდა... ვერ იომენდა — ერთი მოღად დაენახა და გაესინჯა.
ბეჭე მდგომე დადაც ბუნებრივი იყო. გოგილა შეიქნებოდა ასალგაზრდა ბიჭების მეთაური და არა ერთი ნაპარავი თუ წანართმევი შეემატებოდა ღარბი ოჯახს.
(1914-19).

საიხედო ცვლა

სოხუმის „სპარტაკის“ სპორტდარბაზში მოეწყო საქართველოს პირად-გუნდური პირველობა თავი-სუფალ კილაობაში. შეგობრებამი მოხაწილეობდნენ ავტონომიური რესპუბლიკების, ქალაქებისა და რაიონების უძლიერესი სპორტსმენები.

გუნდურ ჩათვლაში ჩემპიონობა თბილისის ძლიერმა კოლექტივმა მოიპოვა. 11 ადგილი დაიკავეს აფხაზეთის წარმომადგენლებმა, 111 — აჭარის სპორტსმენებმა.

ტურნირმა ბევრი ნიჭიერი მოქიდავე გამოავლინა. მათგან შეიძლება დავასახელოთ ქაშიბაძე, ლეი-ჩილია, ლაბარტყავა, მარშანია (ყველა — აფხაზეთი), კუნჭულია, ცანავა, გოგნაძე (ყველა — აჭარა), მეშანიშვილი (ჯესტაფონი), მარსურაძე (ონი), ბენდიანიშვილი, გავლა. მოჭვრიშვილი (ყველა — თბილისი) და სხვ.

გთავაზობთ ჩემპიონატის პრინორთა სიას:

უჩხატანის წონა. 1. ქაშიბაძე, 2. აფსავა (ორივე — აფხაზეთი), 3. აბესაძე (თბილისი).

ჩხატან. 1. კუნჭულია (აჭარა), 2. ჩხეიძე (თბილისი), 3. ბოგაიოვი (აფხაზეთი).

კვამისუხაძე. 1. ლევაშვილი, 2.

ჩვენი სოხუმელი კორესპონდენტი გ. იაშვილი გვატყობინებს:

ს. ილურიძე (ორივე — თბილისი), 3. ლეინჯილია (აფხაზეთი).

მსუბაძე. 1. გოგინაშვილი (აჭარა), 2. გავლა, 3. მოჭვრიშვილი (ორივე — თბილისი).

პირველი მხასუხალო. 1. ცანავა (აჭარა), 2. ლაბარტყავა (აფხაზეთი), 3. კილაძე (თბილისი).

მეორე მხასუხალო. 1. სუთი-აშვილი, 2. თედევი (ორივე — თბილისი), 3. კიკაბიძე (სამტრე-დია).

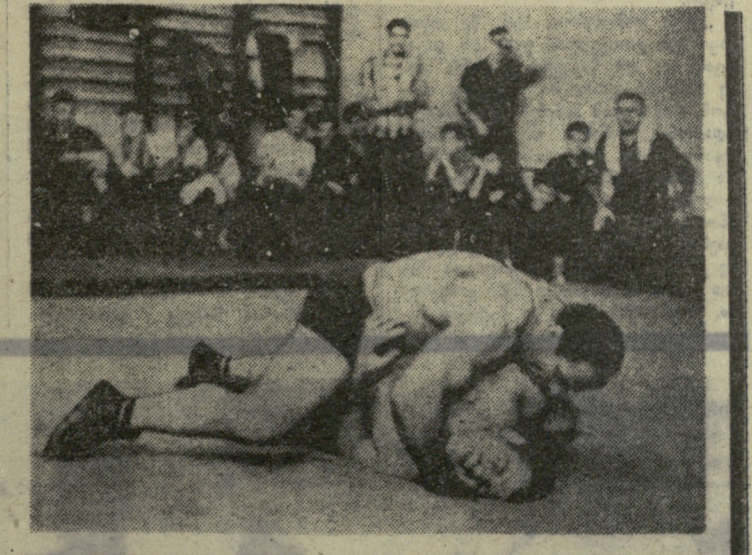
პირველი საშალო. 1. ა. ილურიძე (თბილისი), 2. კელიძე (აფხა-ზეთი), 3. მახსურაძე (ონი).

მეორე საშალო. 1. ცნობილი-ძე (თბილისი), 2. მარშანია (აფხა-ზეთი), 3. გოგლიჩიძე (ქუთაისი).

მხამიძე. 1. ნიკურაძე, 2. ბენდი-ანიშვილი (ორივე — თბილისი), 3. მეშანიშვილი (ჯესტაფონი).

მეოთხე. 1. გოგნაძე (აჭარა), 2. გოცირიძე (თბილისი), 3. ბალათე-ლია (აფხაზეთი).

სურათზე: მძიმე წონის პრი-ზიორთა — ბალათელიას (ჯემოდას) და გოგნაძის შეტყინების მომენტი. გ. იაშვილის ფოტო.

აბსოლუტური ჩემპიონი

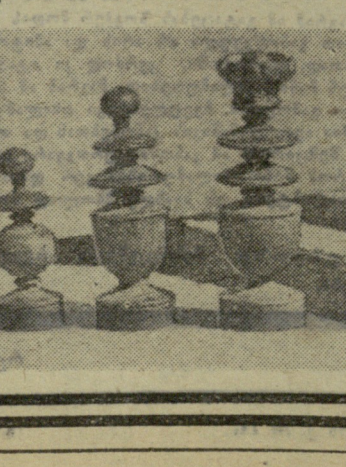
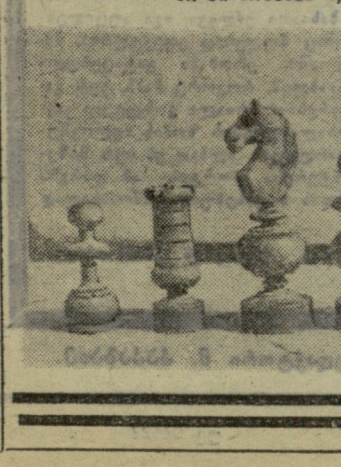
ჩატარდა აფხაზეთის პირადი პირველობა ველოსპორტში. 25 კილომეტრზე ინდივიდუალური რბოლა მოიგო პირველთა რიგისაგან გ. ოსინსკიმ. მომდევნო ადგილები თანმიმდევრულად დაიკავეს ა. ჭლარკავამ და ა. ნარსიამ.

შემდეგ მოხაწილენი 80-კილომეტრის ჩვეულებრივ რბოლაში ასპარეზობდნენ. ველსიბე დისტე-ბმა სტარტი სოხუმში აიღეს და გულდაუთხრის გავლით უკან დაბრუნდნენ. 1 ადგილი დაიკავეს სპორტის ოსტატმა ნ. დემჩუკმა, მეორე იყო ა. მურადიანი, მესამე — ჭლარკავა.

ორი სახეობის ჯამში აფხაზეთის ჩემპიონის სახელი ველოსპორტში გულრიფშის რაიონის ილიჩის სახელობის საბჭოთა მეურნეობის მუშამ დემჩუკმა მოიპოვა. 11 ადგილი წილად ხვდა ჭლარკავას (გულრიფშის რაიონი), 111 — სოხუმელ ოსინსკის.

დაწესებული იყო ორი სპეციალური პრიზი. აფხაზეთის ფინიქური კულტურისა და სპორტის კომიტეტის პრიზი სამთო ეტაპებზე საუკეთესო შედეგისთვის გადაეცა დემჩუკს. ყველაზე ახალგაზრდა ველოსპორტსმენი, სოხუმის ბავშვთა № 1 სპორტსკოლის წარმომადგენელმა გ. დეგოშვილმა მიიღო ყოველი მტკიცე ნებისყოფისთვის.

დაკომპლექტდა აფხაზეთის ნაჭრები, რომლის მწკრივებად სპორტის ოსტატი ა. გუპი დაინშნა. ნაჭრების შემაღველებში მოხდნენ სპორტის ოსტატები ჭლარკავა, დემჩუკი, პირველთა-რიგისენები ოსინსკი და ნარსია.

ალმა-ათასა და ბაქოში

დაიწყო წყალბურთელობა საკავშირო ჩემპიონატის მეორე წრის პირველი ტურის შეჯობრებები.

ალმა-ათასი გამოდიან ადგილობრივი, მოსკოვისა და თბილისის „დინამოს“, მოსკოვის უნივერსიტეტისა და მოსკოვის ოლქის „ლოკომოტივის“ წყალბურთელები. ბაქოში ასპარეზობენ ხანმხედრო-სახლეო ფლოტის ცენტრალური საწყლოსო სპორტკლუბის, მოსკოვის „ტრანკოს“, ლენინგრადის „ბალტიკის“, კიევის „დინამოსა“ და ბაქოს წითელდროშოვანი კასპიის ფლოტის სპორტსმენები.

ალმა-ათასი მუჯირების ლიდერმა — მოსკოვის „დინამო“ ხელია მას-პინძელ თანაკლუბელებს — ნ.2, ხოლო თბილისის დინამოელები დამარცხდნენ მოსკოვის უნივერსიტეტის გუნდიან — 2:5. მეორე დღეს თბილისე-

ლებმა გამარჯვეს მოსკოვის ოლქის რკინიგზელებთან შეხვედრაში — 7:3, ხოლო ალმათელები კვლავ დამარცხდნენ მოსკოველ სტუდენტებთან მატში — 3:4.

ბაქოში მოსკოვის არმიელებმა ხელით თანაკლუბელ ტრანკოელებს — 6:3, ხოლო კიევის დინამოელებმა — ლენინგრადის „ბალტიკას“ — 6:5.

სპორტული ოქტომბერი

ოქტომბერი ბევრ საინტერესო შეჯიბრებას გვპირდება. გთავაზობთ მათგან უმთავრესს.

აპადემიური ნიგონსონა

16-18. სსრ კავშირის პირადი პირველობა ახალგაზრდებში (კიუვი).

აზროსონა

4-12. საკავშირო შეჯიბრება (სევესტოპოლი).

აიდიკაბაიტი და კანოაბიტი ნიგონსონა

8-11. სსრ კავშირის ჩემპიონატი (ზუგრესი, დონეცის ოლქი).

ველოსპორტი

4-6. სსრ კავშირის თასი (ტრევი). ფინალური შეჯიბრება (ერევანი).

15-27. სსრ კავშირის ჩემპიონატი. მრავალდღიანი ველოობოლა (უზბეკეთი).

17-20. იუნორთა საკავშირო პირველობა გზატკეცილზე (თბილისი).

თავისუფალი ჰიდაონა

9-11. სსრ კავშირის თასი (ლენინგრადი).

28-31. საერთაშორისო შეჯიბრება. მონაწილეობს სსრ კავშირის ნაერები გუნდი (ირანი).

თანამედროვე ხუთბიდი

9-14. სსრ კავშირის გუნდური ჩემპიონატი (ერევანი).

მავილის ნოგაპოტი

12-13. ვეროპული ლიგის პირველობა (უნგრეთი).

23-26. ვეროპული ლიგის პირველობა (ავსტრია).

30. X-2. XI. საკავშირო შეჯიბრება. ფინალი (კაუნასი).

მევილდონსონა

27. X-1. XI. სსრ კავშირის ჩემპიონატი (ლენინგრადი).

მალენსონა

4. საერთაშორისო შეჯიბრება (სოჭი).

4. საერთაშორისო შეჯიბრება მარათონულ რბენაში. მონაწილეობენ რუსურ-სა და უკრაინის ნაერები გუნდების სპორტსმენები (ჩეხოსლოვაკია).

9-11. სსრ კავშირის თასი „ა“ ჯგუფის გუნდებს შორის (ტაშკენტი).

10-11. საერთაშორისო შეჯიბრება — „ლუგანოს თასი“ (გერ).

16-18. სსრ კავშირის თასი „ბ“ ჯგუფის გუნდებს შორის (კარსნოდარი).

მხატვრული ტანვარჯიში

10-11. სსრ კავშირის თასი (ტაშკენტი).

რეპეი

4-8. სსრ კავშირის ჩემპიონატი I ჯგუფის გუნდებს შორის (მოსკოვი).

სახანდო სროლა

16-25. მსოფლიო ჩემპიონატი (აშშ).

ტანვარჯიში

22-27. მსოფლიო ჩემპიონატი (იუგოსლავია).

31. X-4. XI. გოგონათა და ჭაბუკთა საკავშირო ჩემპიონატი (ლენინგრადი).

ტაპიის სროლა

16-25. მსოფლიო ჩემპიონატი (აშშ).

ფარიატონა

31. X-1. XI. დაწით მთფარიაკავთა საერთაშორისო შეჯიბრება. მონაწილეობს უკრაინის ნაერები (რუმინეთი).

ფეხბურთი

11. სსრ კავშირის თასი ფიზკულტურულ კოლექტივებს შორის. ფინალი (ჩერნოვცი).

28. სსრ კავშირისა და იუგოსლავიის ერთგუნდური გუნდების მატჩი (მოსკოვი).

ფიგურული სივარცა

24-25. საერთაშორისო შეჯიბრება სპორტულ ცენტრში (ტალინი).

ფაუი

16-30. სსრ კავშირის ჩემპიონატი რუსულ შაშხი. ვაჟთა ნახევარფინალური შეჯიბრება (ბელცა), ქალთა ფინალური შეჯიბრება (ტირასპოლი).

16. X-2. XI. სსრ კავშირის ჩემპიონატი ასუ-

ჯრიან შაშხი (კალინინგრადი, უსადოვსკი, ჩარბიკი).

ჩოგბურთი

4-11. სსრ კავშირის ჩემპიონატი (ალმათა).

ქალენსონა

27-30. იუნორთა საკავშირო პირველობა (ვოლოგდა).

ყალბურთი

4-5. სსრ კავშირის ჩემპიონატი II წრე, I ტური (ალმათა, ბაქო).

25-30. სსრ კავშირის ჩემპიონატი II წრე, II ტური (მოსკოვი).

ბაღრაი

30. X-10. XI. სსრ კავშირის ჭაბუკთა შეჯიბრება დიდოსტატთა მონაწილეობით საკავშირო ალკ ცენტრალური კომიტეტის პრისზე (სოჭი).

ხელბურთი

7-15. სსრ კავშირის ჩემპიონატი ქალთა შორის. თამაშები I-VIII ადგილებისთვის (ლუცკი).

17-25. სსრ კავშირის ჩემპიონატი ვაჟთა შორის. თამაშები I-VIII ადგილებისთვის (გლაზოვი).

პოკეი

8 და 10. ვეროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასი. „სპარტაკი“ — ცსკა (მოსკოვი).

მს საკაბელი, ბორტეტი სტაილგი

ნობი სტაილგი — ინგლისის ფეხბურთელთა ერთგული გუნდის განთქმული „მოპიკირე თავდასხმელი“ — იტანება. ჩვენ ვფიქრობდით, რომ იტანებოდნენ ისინი, ვისაც ნობისთან შეჯიბრება უხდებოდა. ყოფილა კი პირი: ტკივლებისგან სწორედ სტაილგი წვალობს, ვინაიდან ლმობიერი სული აქვს.

„არ მესმის, — ამბობს ნობი, — იმ კამპანიის მიზეზი, რომელიც ჩემს დამცირებას იხსნავს მიზნად. ხანდახან ხდება, ვინმეს მოვარტყამ, ეს მუცელი, მაგრამ მერწმუნეთ, ჩემი მიზანი შეუდამ მხოლოდ ბურთზე ფეხის მოტყევაა.“

ნობი სტაილგი ტანმოწერილია, საოცრად დამატული გამომეტყველება აქვს. როცა ლაპარაკობს, ხელს გულზე მიიღებს და ისეთ სახეს იღებს, გეგონება ეს-ეს არის შეატყობინეს, სახლი დაგეწვა, ან „მანჩესტერიდან“ გავრცეცხეს.

„უნდა დამიჯეროთ, სერ, მე ისეთი კაცი ვარ, ჭიანჭველას ფეხს არ დავადვამ. და თუ წაქცეულ მეტოქეს იმავე წამს არ ვეხმარები, მხოლოდ იმიტომ, რომ მუდამ მაშინვე გულწასული აღამაიანის დანახვა. თქვენ წარმოიდგინეთ, სერ, ინგლისის ჩემპიონატი ჩემზე უხეში ფეხბურთელებიც გამოდიან, მაგრამ მათ დახვეწილი გარეგნობა აქვთ და ამიტომ ყოველგვარი უხეშობის ჩადენის უფლება ეძლევათ. მე კი არა ვარ ასეთი ნატიფი და ამას ვცდილობ დახვეწილი ჩემი გარეგნობა. ყოველთვის, როცა კი მეტოქის მი-

მართ ზრდილობიანი მიწა ვიყო, ტრბუნებოდნენ მიყვირიან: „ყოჩაღ, მარტარეტი“ მარტარეტი, სერ, პრინციის სახელია, რომელსაც დიდ პატივს ვცემ, მაგრამ იგი ხომ ქალია. არ მიყვარს, როცა მდებარობთ სქესში მისხენიებენ.“

ნობი სტაილგი, რომელსაც ზოგჯერ „ქირურგსაც“ უწოდებენ, უდავოდ არასრულყოფილობის კომპლექსი აქვს. სტაილგის საშინელი დინამიზმის მარტივი, თანაგუნდელთა აზრით, მისი დაბალი ტანის შედეგია. ყოველი მამაკაცი, თანაგუნდელთა აზრით, მისი დაბალი ტანის შედეგია. ყოველი მამაკაცი, თანაგუნდელთა აზრით, მისი დაბალი ტანის შედეგია. ყოველი მამაკაცი, თანაგუნდელთა აზრით, მისი დაბალი ტანის შედეგია.

„ეს ისტორია, სერ, დაიწყო „ლიდის“ დუბლიორებთან საწვრთნელი მატჩის დროს, — იგონებს სტაილგი და თან ხელი ისევე გულთან მიაქვს, ხახვს კი უსიამოვნო ალმური ედება. ჩვენ „ლიდის“ დუბლიორებთან ვთამაშობდით, როცა ხმამაღალი ტკაცანი გავიგონე. ის ხმა ჩემი უშუალო მეტოქის ფეხმა გამოცხა. არაფითარი წინასწარი განზრახვა არა მქონია. იყო ჩვეულებრივი შეჯახება, როგორც მატჩის დროს ხშირია. შემდეგ დაშავებული

ფეხბურთელი საკადემიოფოში ვინახულა, თან ყვავილები და წვრილი შევუვხავნე. იმ ფეხბურთელს მაკ დეგალი ერქვა. მალე დუგალისგან პასუხი მივიღე: „მეორეხარის ნობი, ამჟამად ვფიქრობ, რომ უსინდისო ხარ, შემდეგ კი ალბათ უარესსაც ვიფიქრებ. ხელახლა როცა შევხვდებით, არ დაგავიწყდეს მკითხო, რას ფიქრობ შენზე.“ წარმოგიდგინათ? — უნდა მკითხო, რას ფიქრობს ჩემზე. მე, სერ, ოდნავ დაშინებული ვარ.“

„მისტერ სტაილგი, ფეხბურთის გარდა რა საქმით ხართ დაკავებული? სულ მუდამ საკადემიოფოში ხომ არ გზავნით წერილებს?“

„ო, რა თქმა უნდა, არა, სერ. ძალიან მიყვარს უცხო ენების შესწავლა. კიზიერა უნა კახა დე სერილიას. ეს ესპანურია. იცით, რას ნიშნავს? — მე მინდა ასანთის კოლოფი. ახლა კი მას დაუდგეთ ყური: ვანილინოე მორთონოე. ეს რუსულია, სერ, და ვანილის ნაყინს ნიშნავს. კარგია, არა? ცოტა თურქულიც ვიცი. მაგალითად: კადიმ. ეს — ძველია, კაფა კი თავს ნიშნავს, კადიმ — ქალს. უცხო ენების ცოდნა ძალიან სასარგებლოა. მთელ თავისუფალ დროს ენების შესწავლას ვანდობ. ყველა ინგლისელმა არაბიტრმა როდი იცის თურქული. უფრო მეტიც, ფიქრობ, რომ ეს ენა საერთოდ არაფერ იცის.“

„კონტინენტური ვეროპის ფურნალი-სტა შორის ჩატარებულმა რეფერენდუმმა თქვენ ფეხბურთის მინდორზე პირველი „მეღვლის მკვნიტელის“ ტიტული მოგანიჭათ.“

„სამწუხაროა, სერ, ეს ფურნალისტები არც მიცნობენ. მე არასდროს არა მაქვს ბორტი განზრახვა. აქილეთ ჩემს თანაგუნდელებს. მე უხეში თამაშის მტერი ვარ. უნდა შეწყდეს დგარლიანი თავდასხმა ჩემზე. ლონდონის გაზეთებში ხშირად წერენ: ბავშვებმა ცუდი მაგალითი რომ არ გადაიღონ, ნუ წაიყვანთ მათ სტაილგის, როცა სტაილგი თამაშობს. იცით, რა მიზანს იხსნავს ისინი?“

„რა მიზანს?“

„ჩემი განიარაღება სურთ.“

„მოქმედებს ეს თქვენზე?“

„პირიქით, ძალა მორთველება. ფაქტია, რომ ჩემი ემინია. მე სერიოსულად ვასრულებ ჩემს ხელობას. ჩემზე წერდნენ: ინგლისმა მეგობრივი იმიტომ არ ათამაშა სტაილგი, რომ ამდენი სათაბალის შემდეგ მსოფლიო ჩემპიონს არ სურდა თავის შემადგენლობაში მკვლეელი მყოფოდა. სწორედ ასე მიწოდეს — მკვლეელი. როცა მას ვინახებ, ტირილი მიწა. მე ცუდად ვგრძნობთ თავს, დაშავებული ვიყავი და ამიტომაც არ გამოვედი მინდორზე. უბრალოდ, არ გამიზარდა. აუუ მალა სურტე“, — როგორც ესპანელები იტყვიან.“

რამ ერთი მოთამაშე ყველაზე მეტად მიყვარს. ეს არის ძვირფასი ჯორჯი, ჯორჯ ბესტი.“

„როცა ჩრდილოეთ ირლანდიის ნაერებთან თამაშობთ, ვგონებ არც მას ინდობთ.“

„ვინ ვითხრათ?“

„საწყალმა ჯორჯმა.“

„მაგრამ ის ხომ ძმასავით მიყვარს. ჩვენ ხშირად ვართ ერთად. ერთხელ მან მთხოვა თავის მაღაზიაში ახალი პერანგების მთელი სერია შემიყვინდა. მე ეს არ შეყვინა. ახალი წლის წინ ბესტმა პიჯაკი მაჩუქა, აღმირალ ნელსონს რომ ბქონდა ისეთი, ათასნაირი ზივილი-პიბილემი. ამის მიუხედავად, ბესტი მაინც მიყვარს. მართალია, ზოგჯერ მის წინააღმდეგ მკაცრად ვთამაშობ, მაგრამ აბა, რა ვენა, ჩვენს კართან ხომ ვერ მივფეხვებ? ბესტმა რომ გოლი გაიტანოს, რა სასახავი ვიქნები? გახსოვდეთ: გოლი რომ გაიტანო, ნობი სტაილგს უნდა აუარო ვეროდი, ეს კი, სერ, გარწმუნეთ, არც ისე იოლია.“

„ქედს თუ იხრით ვინმეს წინაშე?“

„ინგლისის დეფოლის, სერ, და ედინბურგის პერციოს წინაშე. მაგრამ ისინი ფეხბურთის არ თამაშობენ. ქედს ვიხრე აგრეთვე ბავშვების წინაშე, მაგრამ არა მგონია, რომ თქვენს მომიხდეს მათთან თამაში. ასე რომ იყოს, იმის შიშით, რომ ვინმეს წინაშე არ მივაყვინო, შედმეტ ნაბიხასაც ვერ გადავდამდი. ქედს ვიხრე ქალების წინაშე. მე აღტაცებული ვიყავი ვივიანლის ლამაზი თვალებით და, ვფიქრობ, მას ჩვენს კართან გასვლის ნებას მივცემდი იმდენჯერ, რამდენჯერაც თავად მოისურვებდა. მაგრამ ვივიანი, ნახი ქმნილება, ფეხბურთისთვის არ იყო დაბაღებული. მე კი ფეხბურთისთვის ვარ შექმნილი, ფეხბურთისთვის დაბაღებული. ის, ვინც ფეხბურთისთვისა დაბაღებული, სერ, ფოლადისგან უნდა იყოს ჩამოსხმული. განა ჩემი ბრალია, რომ ფოლადის ადამიანი ვარ?“

